

КС-28
02.09.1996г.

**ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

София, 2. 9. 1996 г.

№ 4-318
Конс. З. № 18/96 г.
9 окт. 1996 г. Св. Висш. Суд
Ноев - 17. IX. 96 г.
2. IX. 96 г.

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

от главния прокурор на Република България

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл.150, ал.1 и чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията на Република България правя искане да обявите за противоконституционен § 3, т.2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 1996 г. /ДВ, бр.68/1996 г./. Съображенията ми са следните:

Уважаеми господа, само за сведение Ви уведомявам, че "актуализацията" на бюджета за 1996 г. отново бе извършена противоконституционно и отново при неспазване на чл.14, ал.6 от ЗКС, респективно при недопустимо незначитане на решенията на Конституционния съд.

Установеният ред за съставяне и приемане на бюджета на съдебната власт не бе спазен от Министерския съвет и Народното събрание. В това ще се уверите като се запознаете с проекта на ЗИДЗДБ-1996 г., в който не фигурира разработения и приет от

Висшият съдебен съвет проектобюджет на съдебната власт.

Независимо от горното, предмет на искането ми е само изменението на една алинея, тъй като с последната ще се блокира работата на съдебната власт, поради недостиг на средства за функционирането ѝ. Това е така, защото със ЗИДЗДБ-1996 г. бюджета на съдебната власт не е увеличен, а намален и което е по важно, съдебната система е оставена на самоиздръжка!

В действителност с т.н. "актуализация" на първо място нереално са увеличени приходите от такси, които следва да получи съдебната власт, от 3055.8 млн.лв. на 4089.8 млн.лв. Увеличението е нереално. За първите шест месеца на 1996 г. са получени такси в размер на 1483.1 млн.лв. и съответно за цялата година биха се получили около 3000 млн.лв.

На второ място определеният за 1996 г. трансфер от Републиканския бюджет за съдебната власт от 449.3 млн.лв. е намален на 165.9 млн.лв.

Очевидно е, че след като очакваното реално постъпление от такси е около 3000 млн.лв. с "актуализирания" държавен бюджет за 1996 г. съдебната власт не само, че не получава увеличение на бюджетните си разходи, но дори бюджета ѝ се намалява със сумата 283.4 млн.лв. Тази сума е разликата между първоначално предвидената субсидия от Републиканския бюджет в размер на 449.3 млн.лв., сега намалена на 165.9 млн.лв., колкото са преведени и разходвани за първите шест месеца от съдебната власт.

За да се осигури нормално финансово осигуряване на съдебната власт, още през 1993 г. в ЗДБ-1993 г. бе приет текст /чл.3, ал.3/, който да игнорира пряката обвързка на приходната и разходната част на бюджета на съдебната власт и невъзможността

точно да се предвидят очакваните приходи от такси.

Посоченият законов текст е възпроизвеждан и през 1994, 1995 и 1996 години в съответните закони за държавния бюджет и предвижда преизпълнението или неизпълнението на приходи от такси от дейността на органите на съдебната власт да бъдат за сметка на Републиканския бюджет.

В атакуваният пред Вас § 3, т.2 от ЗИДЗДБ-1996 г. текстът на чл.3, ал.5 от ЗДБ-1996 г. бе изменен и разходите по бюджета на съдебната власт изцяло бяха поставени в зависимост от приходите от такси. Напомням Ви, че за второто полугодие на т.г. не е предвиден трансфер от Републиканския бюджет за съдебната власт. Отразената в ЗИДЗДБ-1996 г. "актуализирана" сума намалена от 449,3 млн.лв. на 165.9 млн.лв., всъщност е преведена и разходвана преди промяната на бюджета.

На практика, съгласно изменения § 3, т.2 от ЗИДЗДБ-1996 г. функционирането на съдебната власт се поставя в пряка зависимост от приходите, които постъпват от такси в съдебната система.

Конституционният съд тълкувайки чл.117, ал.3 и др. от Конституцията в няколко свои решения категорично постанови, че: "Бюджетът на Република България трябва да осигурява средства за функциониране на установените в Конституцията държавни институции, в това число и на органите на съдебната власт..."/реш.№ 17/95 г./ и на второ място, че: "Съдебната власт е на бюджетна издръжка. Източниците на средства, които са необходими за балансиране на гласуваните от Народното събрание годишни разходи, се набират чрез приходната част на Републиканския бюджет". Изложеното е основание да се направи единствения извод, че в противоречие с конституционните принципи за разделение на

властите и за независимост на съдебната власт /чл.8 и 117 от Конституцията/, както и за бюджетно осигуряване на всички установени от Конституцията държавни институции Народното събрание е изменило чл.3, ал.5 от ЗДБ-1996 г., с което е поставило под заплаха функционирането на една от трите власти. Съдебната власт не е самоиздържаща се система, а основна конституционно регламентирана държавна функция, която задължително следва да се осигурява финансово от държавния бюджет.

С обявяването на § 3, т.2 от ЗИДЗДБ-1996 г. за противоконституционен чл.3, ал.5 от ЗДБ-1996 г. ще възстанови действието си в редакцията преди отмяната, респективно ще съществува възможност съдебната власт евентуално да получи финансиране като другите държавни институции до размерите отразени в разходната част на бюджета.

Особено искане: Моля при възможност искането да се разгледа в по-кратки от общоустановените срокове, тъй като засяга ежедневното финансиране, което вече не се осъществява в предвидения по ЗИДЗДБ-1996 г. размер.

С УВАЖЕНИЕ,
ГЛАВЕН ПРОКУРОР:
СОФИЯ Атарчев/

